

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXVI.—LETO XXVI. CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK) JULY 30, 1943. STEVILKA (NUMBER) 176

SLOVENCİ IN HRVATI ZAHTEVAJO ODCEP OD ITALIJE

Eisenhowerjev poziv Italijanom. — Italija pravi, da so pogoji pretrdi. — Musso jetnik v rimskem hotelu

NEMCI OKUPIRAJO TRST IN REKO

Rimski radio je več ur nato, ko je general Eisenhower sporočil po radiu italijanskemu narodu, da doseže lahko mir pod "častnimi pogoji," izjavil, da so mirovni pogoji zaveznikov pretrdi.

Rimski radio se je pritoževal, da hoče Velika Britanija "kartaginski mir," to je mir, ki bi popolnoma izbrisal poražence ter uničil Italijo kot progresivno in zgodovino ustvarjajočo državo.

Mussolini — vojaški ujetnik
Drugi razvoji v Italiji so sledeči:

Benito Mussolini, ki je bil večer 60 let star, je baje zaprt pod vojaškim nadzorstvom v nekem rimskem hotelu.

Ljudske demonstracije v italijanskih mestih se že približujejo stanju socialne revolucije. Premier Badoglio je razpustil zbornico fašistov in korporacij, ali fašistični parlament.

Nacisti pošiljajo čete
Nemške čete vrše metodično okupacijo vsega italijanskega teritorija severno od reke Po, kateri teritorij smatrajo Nemci za vitalno važnega svoji lastni obrambi.

Poročevalec United Press v Madridu naznanja, da so pričele nemške čete z okupacijo vse Istre, od Reke do Trsta, in vsega videmskega (Udine) okraja, od tržaškega zaliva do avstrijske meje.

V Trstu in na Reki se vrše velike demonstracije Slovencev in Hrvatov za odsepitev od Italije.

Eisenhowerjev poziv
Ameriški general Eisenhower je pozval po radiu Italijane, naj nemudoma odreko vsako pomoč Nemcem v Italiji, ker je to eden izmed pogojev za mir.

"Ako vi storite to, vas bomo mi rešili Nemcev in vojnih grozot," je sporočil Eisenhower Italijanom v svojem pozivu po radiu, v katerem je pohvalno omenil italijansko ljudstvo in kraljevo hišo, ki sta odslovila Mussolinija, "moža, ki jih je kot Hitlerjevo orodje zapel v vojno ter jih privedel na rob prepada."

Švicarski radio poroča, da vlada maršala Badoglio proučuje Eisenhowerjeve mirovne pogoje.

Eisenhowerjeve obljube
Zavezniški poveljnik je tudi obljubil Italijanom, da bo osvobodil in poslal domov "stotisoče italijanskih vojnih ujetnikov, ki so bili zajeti v Tuniziji in Siciliji, ako nam tudi vi izročite vse naše ujetnike in jih ne dovolite odpotovati v Nemčijo."

Osvoboditelji, ne zavojevalci
"Mi prihajamo k vam kot osvoboditelji, ne kot zavojevalci. Kakor ste videli že v Siciliji, bo naša okupacija mila in dobrotorna. Edina zapreka na potu miru so nemški nasilniki, ki se nahajajo še vedno na italijanski zemlji. Vi si želite miru. Ta mir lahko dosežete pod častnimi pogoji, pod katerimi bodo vzpostavljene starodavne tradicije in svobodine vaše dežele."

Ljudstvo v Milanu in Turinu zahteva mir

Velike demonstracije ljudstva na ulicah, kjer je vojaštvo razpostavilo strojnice.

BERN, Švica, 30. julija. — Včeraj je bilo na ulicah Milana in Turina tisoče ljudi, ki so nosili napise: "Mi zahtevamo mir!" in "Mi zahtevamo nazaj svoje sinove!" Ljudje so demonstrirali po ulicah kljub grožnji vlade, da bo vojaštvo streljalo na demonstrante.

Vojaške čete v Milanu so razpostavile po ulicah strojnice.

Besedilo poziva generala Eisenhowerja se je pojavilo na ulicah in v vseh javnih lokalih, kjer se ne govori drugega kakor o tem pozivu.

V mnogih mestih se še vedno vrše boji med vojaškimi četami in fašisti, dočim je italijansko ljudstvo vedno bolj zaskrbljeno, ker ni vlada maršala Badoglija ukrenila še ničesar za doseg premirja.

Pet antifašističnih strank je izdalo danes nove proteste proti vladi, ki skuša zatreti vse politične aktivnosti. Ljudstvo je mnenja, da "padamo iz ene diktature v drugo."

V Milanu se nadaljuje splošna stavka. V vsem mestu operirajo samo tri proge poulične železnice, pa še tiste pod vojaško kontrolo.

Vprašanje republik in monarhij

Poleg predsednika Roosevelta in angleškega premierja Churchilla je zagotovil italijanskemu ljudstvu tudi sedanji načelnik vojaške vlade, maršal Badoglio, da si bo slednje lahko ustvarilo vlado, kakršno bo samo želelo.

Dasi je v Italiji republikanski duh silno močan, se vendar smatra, da ni želja Velike Britanije, da bi postala Italija republika. Izmed večjih dežel, ki kaj šteje, je namreč samo še Anglija kraljevina. Angleškemu kralju bi bilo neprijetno, če bi ostal on še edini reprezentant nekdanjih mogočnih monarhij. V tem slučaju bi postal nekako svetovno čudo, česar si gotovo ne želi.

Invazija Sicilije



Na sliki vidimo zavezniško vojaštvo, ki se je pravkar izkrcalo na Siciliji, kako si podaja municijo, ki jo spravljajo na obrežje.

Naši fantje-vojaki

Za 14 dni je prišel na dopust S-sgt. Edward J. Zalar, sin Mr. in Mrs. John Zalar, 1038 E. 70 St. Njegov naslov je: S-Sgt. Edward J. Zalar, 15100298, Hdg. 706 Tr. Gp., Seymour Johnson Field, North Carolina.

V zadnjem tednu so bili vpoklicani v službo Strica Sama sledeči slovenski fantje iz collinwoodske naselbine, ki se sedaj nahajajo na dopustu: Frank E. Cigoy, Peter G. Vukcevic, Anthony F. Krall, Stanley J. Spler, Frederick Skolaris, Rudolph J. Jancigay, Elmer J. Mandel, Richard T. Stakich, Rudolph Telisman, Edward R. Morel, Joseph E. Turk, Frank R. Klemencic, Louis E. Ark, Frank L. Selesnik, Frank J. Bizjak, John G. Burjak, Joseph F. Vulich in Frank R. Widgoy.

K marinom je bil sprejet Steven N. Kasunic.

Sledeči fantje pa so bili odbrani za mornarico: Carl F. Kalk, Theodore J. Kozely, Louis L. Kaucic, Anthony J. Gubanc, Louis A. Pugel, Louis Break, Donald V. Gorjup, Peter P. Antolak, Joseph J. Burya, Anthony Godina, Edward F. Tomazic in John M. Cerne.

Na 10-dnevnem dopustu se je pred kratkim nahajal Frank Valencic, sin Mr. in Mrs. Joe Valencic, 15609 Holmes Ave. Prišel je k svojim staršem in ženi ter sinčku. Vrnil se je zopet na svoje službeno mesto v Californijo. Zahvaljuje se vsem prijateljem in znancem za obiske ko se je nahajal na dopustu, kot tudi za lepa darila, ki jih je prejel. Želja njegovih domačih in prijateljev je, da bi se čim prej zdrav povrnil.

MRS. JOHANNA DOLJAK UMRLA

Danes zjutraj okrog 4. ure je preminila poznana Mrs. Johanna Doljak, stanujoča na 1404 E. 45 St. Podrobnosti bomo poročali jutri.

New York Times o italijanskemu postopanju s Slovenci

NEW YORK, 26. julija (NY-T). — New York Times prinaša pod naslovom — "Italijani nameravajo baje poklati vse Slovence" — in in podnaslovom — "Na stotisoče mučenih v koncentracijskih taboriščih" — naslednji članek o italijanskem postopanju s Slovenci:

Iztrebljevanje slovenskega naroda

"Britanski radio je dejal večeraj v oddaji, katero je zabeležil Columbia Broadcasting System, da fašisti 'izvršujejo načrt, katerega cilj je popolna eksterminacija vsega slovenskega naroda'."

"Iz Ljubljanske pokrajine je bilo odvedenih 35.000 Slovencev v konfinacijo, povečini mladih ljudi, med katerimi se nahaja velik odstotek mladih žena in otrok", pravi angleški radio.

"Zločin večine teh Slovencev je, da so se nahajali v oddaljenosti 20 milj od krajev, v katerih so se sile slovenskih patriotov borile proti Italijanom."

Velika povodenj prizadela slovensko naselbino

Premogarska naselbina Presto v Pennsylvaniji silno prizadeta po povodnji, ker se je utrgal oblak.

Helen Robich in Steve Bogataj, naša naročnika v Presto, Pa., nam poročata, da je zadela naselbino Presto v noči na 27. julija velika nesreča. Utrgal se je namreč oblak in v pol ure je bila naselbina pod vodo. Vse, kar je zajela voda, je uničeno. Voda je odnesla več avtomobilov, lepi vrtovi so uničeni za več let, ker je voda odplavila tudi zemljo in ograje. Voda je dalje potrgala verande ali porče pred hišami, odnesla mostove ter zalila Gates Mine premogovnik, v katerem je bilo ob tem času šest premogarjev, o katerih ni mnogo upanja, da bi jih rešili. Ko to piševa, pravita poročevalca, črpajo že 23 ur s sesalkami vodo iz rova. Enega premogarja so odpeljali v bolnišnico, omenjeni je član društva št. 166 SNPJ.

Marljivi ljudje so 30 do 40 let obdelovali zemljo okoli hiš, pa je prišla voda in v pol ure vse uničila. Voda je rvala in odnašala tudi nad 100 let staro drevje. Več družin je odneslo samo golo življenje ter jim je bilo uničeno vse premoženje. Neka mati je vzela iz hiše štiri otroke in denar, ko pa stopi pogreznega, jo je voda izpodnesla ter ji iztrgala iz rok ves denar. Sreča v nesreči je, da so rešili njo in vse otroke, drugo pa je bilo vse uničeno in izgubljeno.

POMANJKANJE MLEKA

Henry W. Ingersoll, tajnik organizacije Associated Milk Dealers v Clevelandu, je izjavil, da bo v mesecih septembru, oktobru, novembru in decembru v Clevelandu vsak dan 1.500 do 2.000 posod mleka premalo, ako se produkcija mleka ne zviša.

Radi pomanjkanja mleka grozi nevarnost, da bo mleko racionirano.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondov in vojno-varčevalnih znamk!

U. S. PODMORNICE POGREZNI-LE DESET JAPONSKIH LADIJ

Rusi vedno bolj stiskajo obroč okoli Orla. Srditi boji na Siciliji, kjer zavezniki ogrožajo Messino

USPEŠNO PRODIRANJE AMERIŠKIH ČET PROTI MUNDI

WASHINGTON, 28. julija. — Mornariški departament naznanja, da so ameriške podmornice pogreznile deset nadaljnjih japonskih trgovskih ladij, štiri pa poškodovale. Med pogreznjenimi ladjami je bil tudi velik transportni parnik.

Zavezniški glavni stan na Pacifiku, petek, 30. julija. — General MacArthur naznanja, da imajo ameriške čete zaznamovati nadaljne uspehe v svojem prodiranju proti Mundi.

Zavezniški bombniki so zopet pogreznili nekega japonskega rušilca.

BOJI V RUSLI

LONDON, 30. julija. — Nemci hite s pošiljanjem svojih čet iz Nemčije in Francije na bojišče pri Orlu, kjer ruska artilerija razbija nemške postojanke, v katere je planila ruska konjenica, ki seka sedaj trudne in

Govor dr. Čoka na Columbia Broadcasting System 27. t. m.

Dragi bratje Slovenci! Božja roka je končno zadela največjega zločinca nad slovenskim narodom kar jih pozna zgodovina. Njegove in njegovih pomagačev roke so še mokre od sveže in tople krvi nedolžnih tisočev nesrečnih sinov našega naroda. Zadoščenje za pretrpljeno gorje, za ponižanje in za povzročeno škodo je prišlo. Toda ono ni še popolno. Ne bomo odnehali, dokler ne bo roka trdne pravice zatekla vse, ki so se nad nami pregrešili. Vsi, ki so odgovorni za storjeno škodo, moralno in nacionalno in drugo, morajo biti kaznovani brez ušmiljenja. Voditelji Združenih narodov, gg. Roosevelt, Stalin, Churchill, Beneš in drugi so neštokrat poudarili to kot pogoj vzpostavitve moralnih pogojev razvitka po vojni, katere so ti zločinci podrli.

Pred nami stojijo sedaj v teh historičnih dneh naši najvažnejši zadatki. Od njih pravilne rešitve bo odvisna naša svoboda in naša bodočnost. Osvoboditi moramo svojo zemljo od sovražnika. Zberite vse svoje moči in pokličite na pomoč brate Hrvate in Srbe ter združite se v močno falango, ki bo rušila pred sabo vse ovire, dokler ne bo poslednji komad naše zemlje svoboden. Kajti sedaj je prišel čas za končen obračun s fašisti.

Zato se pripravite, da očistite našo sveto zemljo te zverinske in zločinske druhal. Naša zemlja pripada nam in samo nam. Zapodite uzurpatorje in zavladajte nad vsem, kar je naše. V Italiji je splošno razsulo, tako zvani novi režim ne bo imel dolgega veka. Približuje se konec. Izrabite priliko in storite, kar je v tem trenutku vaša najvažnejša in historična dolžnost. Ne čakajte zaveznike. Oni pridejo gotovo. Oni pridejo po morju, po zraku ali po suhem, toda pridejo gotovo in pravobole.

Dragi Slovenci! Pričelo se je zadnje dejanje te vojne. To dejanje je najvažnejše. V tem trenutku moramo biti na svojih mestih in storiti vsak svojo dolžnost. To je za nas glavni moment, od katerega bo odvisna naša bodočnost.

Svoboda je na obzoru, imeli jo bomo, če si jo priborimo. Priboriti jo moramo, sicerne mu Slovence, da bi vsi brez razlike skupno s svojimi brati Srbi in Hrvati združeni vživljali plodove svobode, bratstva in mira v novi vladi in prerojeni Jugoslaviji.

SEJA PODR. ŠT. 39 SANS

Nocoj, ob 8. uri se vrši redna seja podružnice št. 39 SANS, za st. clairsko okrožje. Seja se vrši v Slovenskem narodnem domu. Vabi se vse društvene zastopnike in druge, ki se zanimajo za delovanje te organizacije, da se seje gotovo udeležijo, kajti na dnevnem redu bodo važne zadeve.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6331 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalecu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

NAROD KRPANOV, KI MU VLADAJO PRITLIKAVCI

IV.

Ko so Nemci napadli Rusijo, je Himmler apeliral na Paveliča, naj izvede velikopotezen pokolj vseh Srbov v Hrvatski. Na podlagi verodostojnih poročil, je bilo v Hrvatski pobitih okoli 300.000 Srbov, ki so jih pobili ustaši, hrvatski fašisti, Nemci in Italijani. Tekom tega pokolja so bili Nemci in Italijani vsepovsod s svojimi fotografskimi aparati. Te fotografije so bile objavljene v Zagrebu in v Beogradu ter iztihanapljen z odobrenjem okupacijskih oblasti iz dežele. Srbski škofje so pisali nemškim oblastim ter jih zaprosili za intervencijo, da bi Nemci ustavili masakra. Tak apel škofa Benjamina je prispel tudi v Zedinjene države, kjer ga je objavil srbski ekstremistični list Srbobran v Pittsburghu. Med Srbi in Hrvati je nastal trpek spor, to je tisto, kar so Nemci hoteli.

Ustaši niso morili samo Srbov, temveč tudi Žide in nacionalistične Jugoslovane, nakar so zvrčali krivdo za umore na Srbe. V Bosni in Hercegovini, kjer je prebivalstvo srbsko, hrvatsko in muslimansko, je postala ta stvar tako strašna, da bo ostala v zgodovini najbrže kot ena najbolj črnih strani vojne.

Situacija bi bila postala naravnost obupna, če se ne bi bili pojavili gerilci. Nastop gerilcev, znanih pod različnimi označbami, kot "partizani", "zelenokadrovci" in "ho-starji", je združil v skupni revolti srbske, hrvatske in slovenske mase. Gibanje se je pričelo v Srbiji ter se raztegnilo skozi Bosno in Hercegovino, Hrvatsko in Slovenijo. Razširilo se je do dalmatinske obale preko Dinarskih alp, do vrat Trsta in v notranjost Dalmacije, kjer se bori s partizani tudi največji hrvatski pesnik, 76 let stari Vladimir Nazor, ki označuje borbo partizanov za "neporušljivo skalo, ob kateri se bodo razbile na kose ladje okupacije."

Gerilci bi bili končali vse Hitlerjeve intrige ter porazili armade osi, če ne bi izbruhnil silen konflikt med onimi gerilci, ki jih je vodil general Mihajlovič, ter neodvisnimi skupinami, znanimi pod imenom partizani. Velika nesreča je bila, da je v trenutku upanja in nad imenovala jugoslovanska zamejna vlada Mihajloviča za vojnega ministra.

Mihajlovič je namreč sprejel ono naziranje o partizanih, ki so ga trosili Nemci, Italijani, ustaši in separatistična propaganda, da so partizani komunisti in anarhisti, in da so njihovi voditelji — vodje v španski civilni vojni — prišli na Balkan samo z namenom, da bi širili komunistično propagando. Mihajlovičevi četniki v Bosni in Hercegovini so se s pomočjo Italijanov pričeli boriti proti partizanom. Ne samo, da so hrvatski ustaši pobijali Srbe, temveč so tudi srbski četniki pobijali antifašistične Srbe in Hrvate. Mihajlovič ni doumel igre svojih sovražnikov. Hitlerjevi in Mussolinijevi propagandi, kateri je dal razmah še Dimitrije Ljotić, ideološki voditelj srbskega fašizma, je uspelo, prepričati Mihajloviča in njegove politične svetovalece, da se mora v boju med fašizmom in komunizmom Srbija in srbsko ljudstvo boriti proti komunizmu.

Zanimivi so nazor domačih fašistov in antifašistov z ozirom na ujedinjeno Jugoslavijo in za bodočnost Balkana. Vsi fašisti — Srbi, Hrvatje in Slovenci — so proti ustvarjenju demokratične federativne države. Na drugi strani pa so partizani oživali idejo ujedinjene Jugoslavije, kateri so dali novo socialno in bolj progresivno interpretacijo. Celo iz ust sovražnika prihaja tozadevno potrdilo. V svoji brzojavki časopisu "Stampi" v Turinu, sporoča Alfio Russo, njegov balkanski korespondent, da so srbsko-hrvatski sporazum iz leta 1939, katerega so smatrali po porazu Jugoslavije za mrtvega, partizani vsepovsod zopet oživali.

(Dalje prihodnjič)

Velike stiske laškega vojaštva na Balkanu po nenadnem Mussolinijevem padcu

Italijani v Jugoslaviji in Grčiji nimajo več srca za vojno, Nemčija ima zdaj glede Balkana velike skrbi.

LONDON, 27. julija. — Padec Mussolinija je izzval zlasti veliko radost na Balkanu, kjer je bil Mussolini smrtno osovražen. Tukaj se sliši čedalje pogostejše mnenje, da bodo zavezniški letalci kmalu bombardirali Sofijo, Bukarešto in Budimpešto. To bombardiranje bo podvzvalo demoralizacijo, nakar bodo sodelovali prijokali k zavezniškim prošnjami za mir.

Posledice na Balkanu

Jugoslovanski in grški krogi so mnenja, da je utegne imeti Mussolinijev padec eno izmed dveh posledic na Balkanu: Italijansko vojaštvo utegne prestopiti k zavezniškim, ali pa utegne tvegati poizkus pobega v Italijo.

V Madžarski in Rumuniji poka

Zaupna poročila iz Madžarske in Rumunske so že dolgo naznanjala, da tam poka, in sedanjost padec Mussolinija utegne baš zadostovati, da se vazalstvo

o omenjenih deželah podre.

Upori Italijanov

Položaj italijanske armade v Grčiji in Jugoslaviji je 'strašen.' Italijansko vojaštvo na Balkanu je nedavno položilo svoje orožje, kričeč: "Dol z Mussolinijem!", ko mu je bilo ukazano, naj razžene demonstrante v Solunu in Atenah. Zadržanje italijanske vojaštva povroča Nemcem že velike skrbi.

Italijani ogrožajo nemške pozicije

Jugoslovanski krogi pravijo, da je 60 odstotkov okupacijskega vojaštva na Balkanu Italijanov. "Italijanski vojaki nimajo več srca za vojno ter sedaj postopajo tako, da direktno ogrožajo nemške pozicije v Jugoslaviji," pravijo jugoslovanski krogi.

Razsulo osi na Balkanu

ISTANBUL, 27. julija. — Sedaj so se pričeli pojavljati znaki o skorajšnjem razsulu osi — strukture na Balkanu, kjer kažejo Madžarska in Bolgarija največjo nervoznost.

Odmev svetovnega mnenja z ozirom na usodo Mussolinija in Italije

Vsi svobodoljubni krogi smatrajo padec napihnjene diktatorja za srečen dogodek. — Italijanski ujetniki v Angliji pravijo, da je sedaj vse končano.

BERN, Švica, 27. julija. — Nenaden Mussolinijev odhod s svetovne pozornice, kjer je bil toliko let glavni igralec, je povzročil v Franciji veliko razburjenje. Vichy ždi in čaka, kaj bo rekel Berlin. — Med ljudstvom pa je zavladalo veliko veselje.

Značilno poročilo Madrida

MADRID, 27. julija. — Poročila iz zasedene Evrope naznanjajo, da je bila vest o Mussolinijevem strmoglavljenju povsod sprejeta z velikim veseljem, ker smatrajo to za začetek konca osi, reakcija na Balkanu pa je "strahovita."

Naziranje v Mehiki

MEXICO CITY, 27. julija. — E. Cadilla, mehiški minister zunanjih zadev, je, ko je bil obveščen o Mussolinijevem padcu, veselo vzkliknil: "To je izbornost! Osišče se ruši in zdaj moremo z večjim zaupanjem gledati v bodočnost."

Kaj pravi Korl

Rumunski kralj Karol, ki se nahaja v Mehiki, pa je izjavil: "Sicer je težko delati napovedi, toda verjetno je, da bo Italija izstopila iz vojne, zlasti ker je bil italijanski kralj vedno nasproten tej vojni."

Tudi Zog se je oglašil

LONDON, 27. julija. — Kralj Zog iz Albanije je danes v svoji izjavi angleškemu časopisu dejal: "Mussolinijev strmoglavljenje je naravna posledica imperialistične politike fašistične stranke. Albanija je pripravljena, zavzeti svoje mesto med zedinjenimi narodi ter pomagati zavezniškemu vojaštvu v njegovem boju za pravico in svobodo."

Veselje na Malti

VALETTA, Malta, 27. julija. — Na Malti je zavladalo burno veselje, ko se je doznalo za Mussolinijev padec.

Radio-operator, ki je prvi dobil to vest, je kakor divji stekel v uredništvo lista Malta Times, kjer je brez besede in

brez sape padel uredniku okoli vratu.

Mnenje laških vojnih ujetnikov

LONDON, 27. julija. — Italijanski vojni ujetniki v Angliji, so, ko so doznali o padcu Mussolinija, izjavili: "To je konec! Italija je končana! Zdaj je vsega konec!"

Pisava na steni

SYDNEY, Avstralija, 27. julija. — John Curtin, premier Avstralije, je izjavil v zvezi s padcem Mussolinija: "V Mussolinijevi usodi vidi sedaj lahko Hitler pisavo na steni."

Adijo, Musso!

STOCKHOLM, Švedska, 27. julija. — Iz soban tukajšnjega italijanskega poslanstva so pometali uradniki vse Mussolinijeve slike.

Veselje v New Yorku

NEW YORK. — V Yankee stadionu se je vršila v nedeljo velika baseball igra, kateri je prisostvovalo 37.000 ljudi. Ko so zvočniki oznanili padec Mussolinija, je prenehala igra in množica je več minut navdušeno kričala svoje odobravanje.

ZEDINJENJE EVROPE PROTI NACIJEM

Hitlerjev cilj, katerega je v svoji zloglasni knjigi "Mein Kampf" odkrito povedal, je bil, da zedini Evropo pod vladovno enega naroda — Nemčije. Njegova strategija napadanja posameznih narodov, vsakega posebej, češkoslovaške, Poljske, Holandske, Belgije in Francije, je bila le dozoričev skrbno zasnovanih in pripravljenih načrtov, katerih cilj je bil, da spravi vso Evropo pod enotno gospodarsko, politično in vojaško kontrolo. To kontrolo je imela seveda izvajati nemška država in rasa nemških nad-ljudi.

Ali se je Hitlerju posrečilo zediniti Evropo?

Odgovor na to vprašanje vsebujejo vesti, iztihanapljen iz svojih zloglasnih knjigi "Mein Kampf" odkrito povedal, je bil, da zedini Evropo pod vladovno enega naroda — Nemčije. Njegova strategija napadanja posameznih narodov, vsakega posebej, češkoslovaške, Poljske, Holandske, Belgije in Francije, je bila le dozoričev skrbno zasnovanih in pripravljenih načrtov, katerih cilj je bil, da spravi vso Evropo pod enotno gospodarsko, politično in vojaško kontrolo. To kontrolo je imela seveda izvajati nemška država in rasa nemških nad-ljudi.

Podatni časopis "Le Franc Tireur" prigovarja ženam, naj demonstrirajo proti mobilizaci-

Strojna oprema za armado



Kakor daleč seže pogled, ne vidite na gornji sliki ničesar razen tankov, oklopnih avtomobilov in drugih vojnih vozil, koncentriranih na neki postaji v Kaliforniji.

ji svojih mož za prisilno delo, ter jim svetuje, naj se s silo upro policiji. "Kadar se pojavi policija pred vašimi vrati, ni jim treba odpreti vrat; prisilite jih, da vam zlomijo duri (ako si bodo drznili to storiti) in dvignite ves okraj, da izbruhne revolta. Odrešenje je blizu." Pierre Vient, bivši francoski minister, ki je nedavno pobegnil v Anglijo, da se pridruži De Gaulleu, je dejal, da so deportacije francoskih delavcev imele posledico, da se je pasivni odpor spremenil v aktivno revolto, ter da sabotaja močno narasča.

Navajamo nekatere dokaze, nabrane iz poročil, ki so v zadnjih dneh prispela iz vseh koncev in krajev Evrope:

Češki patrioti so izkoristili priliko, katero jim je nudil zračni napad RAF na Škodove orožarne, ter so povečali povzročeno škodo s tem, da so prerezali telefonske in brzojavne žice, poškodovali strojno orodje in uničili različne naprave. Par dni popreje je bila nastala v neki Škodovi podružnici ogromna eksplozija, nakar je izbruhnil velik požar, ki se razširil tudi na sosedne kemične tovarne Hochstetter and Schickradt.

Na Danskem je požar uničil največjo tovarno za bolniške potrebe; ogenj je uničil tudi vse zaloge in vse stroje. To se je zgodilo v začetku aprila, ko maj par dni pred uničenjem velikih zalog cimenta, ki je bil namenjen za uporabo pri zidanju nemških utrd. Strategično važna železnica od Aalborga na Severno morje je bila prekinjena od eksplozije, ki so izruvale tračnice in vrgle vagonne iz tira. Neznani sabotažniki so porušili Riffel Syndikatet, najbolj skrbno zastraženo tovarno na Danskem. Tovarna je izdelovala lahko strelno orožje.

V Grčiji se je zbrala vojska patriotov, ki šteje 50.000 mož, iz gorskih predelov dežele in je zdaj pod skupno komando; pripravljena je na udar o pravem trenutku. Skupine teh patriotov neprestano nadlegujejo okupatorje, ter so izsilile evakuacijo morskaterih krajev na Grškem. "Pomorski gerilci" delujejo v Egejskem morju in imajo ladje, katere so odvzeli sovražni-

ku; svoja skrivališča imajo v zalivih in zalivčih, ter od tam prestrezajo ladje, ki plovejo ob obali. Mnoge izmed teh ugrabljenih ladij so bile v službi osišča za prevoz živeža; vse te zaloge so zdaj na razpolago armadi patriotov.

Na Francoskem je podzemeljski pokret izvrstno organiziran, ima vodilni odbor in bogato izbiro časopisov. Načrti za sodelovanje z zavezniški v službi invazije so pripravljeni, izdelani z vso skrbjo do zadnjice. V prvih štirih mesecih letošnjega leta je bilo uničenih 180 lokomotiv, 2.000 vagonov je bilo ali uničenih ali pa poškodovanih; železniški promet je bil pretrgan na 60 različnih krajih za skupaj 2.460 ur.

Podatni časopis "Le Franc Tireur" prigovarja ženam, naj demonstrirajo proti mobilizaci-

ji svojih mož za prisilno delo, ter jim svetuje, naj se s silo upro policiji. "Kadar se pojavi policija pred vašimi vrati, ni jim treba odpreti vrat; prisilite jih, da vam zlomijo duri (ako si bodo drznili to storiti) in dvignite ves okraj, da izbruhne revolta. Odrešenje je blizu." Pierre Vient, bivši francoski minister, ki je nedavno pobegnil v Anglijo, da se pridruži De Gaulleu, je dejal, da so deportacije francoskih delavcev imele posledico, da se je pasivni odpor spremenil v aktivno revolto, ter da sabotaja močno narasča.

Kruto zatiranje širom Evrope, daje temu poročilo o evropski edinstvi še dodatnih dokazov verodostojnosti. V Jugoslaviji so požgali 19 hiš v vasi Dubac in 150 oseb iz Dubaca in iz bližnjega Kraljeva je bilo ustrelenih v znak maščevanja za smrt treh nemških vojakov. Nemški vrhovni komandant Bader objavlja ustrele 400 talcev v Beogradu "da maščuje smrt treh nemških oficirjev." Nemška armada je začela novo ofenzivno kampanjo proti četam patriotov v južni Bosni in v Črni gori.

Trinajst Norvežanov je bilo ustrelenih v teku treh dni zaradi proti-nemškega delovanja. Nemški oddelki, katere so podpirali oklopni vozovi, tanki in letala, so v Varšavi pomorili žide. Izgredi so nastali v Sofiji med neželjivim prebivalstvom v protest proti "krutim in nečloveškim ukrepom," katere je nameravala vlada izvesti z evakuacijo 25.000 židov iz Sofije. Druga mera nacistične bolgarske vlade, ki je vzbudila splošno ogorčenost v javnosti, je dejstvo, da so bile vse ljudske sole na Bolgarskem zaprele, ker je bilo treba oddati splotja bolgarskim in nemškim vojaškim silam.

Trije slučaji upora v vrstah nemškega vojaštva v Belgiji, dajejo vtis, da je tudi nemški narod že sit prelivanja krvi, katero mu narekujejo njegovi nacistični predstojniki.

Da, Hitler je Evropo zedini. Seveda ne tako, kot je nameraval. Evropski narodi naj bi bili pokorni sužnji, podpora njegovega carstva, sužnji brez moči, gospodarsko odvisni in nezmisljeni, da se mu upirajo. Toda evropski narodi so se zedini v svoji odpornosti, v svoji mržnji do tiranov in do njihove krutosti. Njihova edinstvo je bolj globoka kot vse socialne, gospodarske ali narodnostne razlike, kajti pod Hitlerjevo peto nikdo nima nobenih socialnih, gospodarskih ali narodnostnih pravic.

Ako bo znala Evropa vzdržati to slogo, katero je našla v svojem neomajnem odporu proti nacističnemu suženstvu, ako se bo znala spominjati one bede, katero ji je prinesla nesloga — a kako bi jo mogla pozabiti? — potem ne bodo mogli nobeni okoskrbeni interesi posameznih skupin prepričati organizacije trajnega miru. Evropa se je

načela edinstva v težkem pljenju. Egoizem in pritisk posebnih interesov ne sme trpljenja napraviti brezplodnega za bodočnost. Ta edinstvo bila kupljena za tako visoko ceno, da se je na sme zavreči. (Peter Lipa za Overseas News Agency.)

PREBIVALCI V VOJNIH SREDIŠČIH SO NAPROSENI, DA ODPRO SVOJE DOMOVE DELAVCEM, KI SE SELIJO

Uradne vladne osebe so prosile prebivalce v glavnih industrijskih središčih, da odpovejo svoje domove več kot 600.000 vojnih delavcem, ki se selijo, bi lahko vojna produkcija gla priti do viška.

Vladin vojni stanovanjski program, ki bo vporabljal stanstva iz privatnih podjetij in javnih fondov, se bo izvedel na one meje, katero dovolijo delovna moč in potreben material. Toda tega problema ni mogoče rešiti brez sodelovanja hišnih lastnikov domačega prebivalstva.

Večina od 1.100.000 delavcev, ki se pričakuje, da se bodo selili v središča vojne industrije od julija 1943 do julija 1944, morajo biti spravljena pod streho zgradb, ki že obstajajo. Rati nati moramo, da bo najmanj 200.000 delavskih družin in 400.000 delavcev-samecev na ta način obskrbljenih.

OBLETNICA HEYDRICHOVA UBOJA

Zuerich, 27. maja, (ONA) — Na predvečer prve obletnice uboja krvnika Reinharda Heydricha, je opomnil rajhov direktor za Češko in Moravsko, ki je v Pragi kvizlinška vladna čiščenje, naj ne ponovi nobenih nasilnih dejanj ob priložnosti obletnice.

Pražki radio je v svojih dajah objavil proklamacijo, opozarja Čehe na "težke in boleče trenutke", katere so doživljali po umoru Heydricha — da so nacisti porušili v znak maščevanja mesto Lidice. Pozivajo je ljudstvo, naj "ne dovoljuje pogubonosnim elementom, vstopajo v njegove vrste." Proklamacija prigovarja, da kemur narodu, naj se nauči niti "velikodušnost" Adolfa Hitlerja, ter naj mu sledi na poti v bodočnost polno "miru in sreče".

12 SLOVENCEV USTRELJENIH RADI PROTI-NACISTIČNIH DEJANJ

Washington. — Glasom poročil, katere je prejel Office of War Information, je bilo nedavno v vaseh okolice Celovca sojenih od nacističnega tribunala 34 patriotov. Obtoženo, katere označujejo nacisti kot "dezertarje, komuniste in druge", so se morali zagovarjati radi naslednjih zločinov: tovarni ziranja sosedov, umorov Nemcev in takih ljudi, ki so bili v isti rajhu, ter izpodbijanje reda in miru.

Od 34 sojenih jih je bilo 12 obsojenih na smrt in takoj streljenih.

Naslednja imena so bila objavljena: Tomaž Olip, Jakob Olip, Franc Gregorič, Franc Pristovnik, Florijan Kelih, Polomej Oreh, Ivan Dujak, rih Kelih, Franc Weinzierl, rih Pasterk, Miha Zupan, Marija Olip.

24 drugih je bilo obsojenih na ječo od dveh do dvanajst let in na prisilno delo, češ da so služili kot informatorji in magaci obojeneznih partizanov skupin, ki so čestokrat napadali nacistične čete v bližini Celovca, ter da so tudi razdeljevali prometne zveze.

—Office of War Information

MLADA BREDA

POVEST

SPISAL DR. IVAN PREGELJ

(Nadaljevanje)

Katra je izginila iz kuhinje, Anica pa je začutila v svoji roki drugo roko, ki je njeno stiskala —

"Kako ste to pametno storili. In pa to, da ste prišli nazaj! Oho, pa smo mislili, da je šla od hiše, naša nevesta, oho!" Tako nekako je hotela pozdraviti Anico Marjanica, ker pa je bila pričujoča Neža, je rekla samo:

"Bog pomagaj, saj ste vsi mokri od potu, k ognju sedite, pa vroče pijte, vroče."

Neža je nalivala Anici mleka in kave. Toda silno nemirna je bila, in roka se ji je tresla in tako je ulivala mimo.

"Daj sem, neroda!" jo je oštel Marjanica. Neža pa se je izgubila nekam iz kuhinje.

Ko je prišla Anica k Juriju, jo je že pričakoval. Dasi mu je ležalo očitano na obrazu, je vendar gorelo v njegovih očeh nekaj veselja, da je ona tu.

Vendar pa je izkušal to veselje popolnoma zakriti in z resnim, očitajočim glasom je rekel:

"No, si se premislila in se vrnila!"

"Da," je odvrnila z rahlo vznemirjenim glasom. "Zato, ker nisem imela namena ne vrniti se!"

"Res?" je vprašal zategnje-

no, toda ona je premagana od bolesti pokleknila ob njem in prosila:

"Juri, strašno sem bila iz sebe. Juri, ne zameri, pozabi! Ne zgodi se več, tudi če bo še huje. Ali sinoči si bil prvič tako čuden z menoj. In tega ne morem prenesti, Juri, povej, ali si močno trpel, ali ti je močno hudo?"

Mimo osineli ustnic mu je šinil bolesten smeh.

"Še vprašaj!"

Ona pa je začela jokati pol vsled svojega sinočnega bega, pol vsled usmiljenja nad njim. Hipoma pa je moč vprašal:

"Kje si bila?"

"V trgu!" je odvrnila in si obrisala solze. Čutila je, da ne more pripovedovati vsega, kar se je bilo zgodilo v trgu. Zato ni omenila niti z besedo Lipeta.

Njemu pa se je videlo, da bi rad še kaj več vedel. In ko ni govorila, mu ni bilo ljubo in obrnil se je v stran. Tedaj je ona vstala in šla, misleča, da je hud na njo. Začutila se je silno nesrečno, in ni je strpelo v hiši.

Šla je na dvorišče in krenila gori proti gozdu. Spomnila se je vsega, kar se je bilo dogodilo sinoči. Sreč ji je plalo. Venomer je videla pred seboj upadlo lice Jurijevo. "Je že preč, je že preč!" ji je švigalo po glavi. In dolžeča sama sebe, da je šla sinoči in povzročila tako

Jurijevo slabost, je hitela in hitela. In tej misli ni ubežala. Hitela je. In venomer ga je slišala govoriti: Še vprašaj, če mi je bilo hudo! Sedla je na parobek in bulila pred se v dolino. Svetla se je bliskala pred njo, njej pa je bilo neznosno to svetlo, kakor so ji bili neznosni ljudje. Pri misli na Katro je vzdrgetala. "Umrje," si je mislila, "in poreče da sem kriva jaz!" In zopet je zaihtela: "O Bog, kaj naj storim!" Potem pa se je oklenila misli: "Doli grem in poprosim jo odpuščanja in od nje se ne ganem več. O Bog, samo daj, da bi še ozdravel, daj, da ozdravi!" In obupajoča in tolažeča se je hitela domov. V vihrajočo rdečico v licu je prišla k Juriju. Pri njem je bila mati, s prezirljivo resnostjo se je ozrla žena na Anico, da je Anici zatrepetalo srce. Tudi Jurijevo lice je bilo mračno. Anica je opazila, da je noče niti pogledati. Najraje bi se bila na vratih obrnila in šla zopet, kamorkoli, samo od tod, samo v stran. In vendar je ostala, stopila s trdimi koraki k tašči in rekla:

"Mati, odpustite, tudi jaz vam odpustim in pozabim!"

"Pa si šla tožit!" se je oglašala Katra, posmehujoče in strupeno. Jurijevo lice pa se je še bolj stemnilo. Anica sprva ni vedela, kaj naj stori. Jok ji je silil v grlo. Tresla se je od samopremagovanja. Tašča je gledala mimo nje, ko da ni Anice v sobi. Anica je zbrala poslednje moči.

"Mati," je ječala skoro, "imejte usmiljenje. Žal mi je, grdo sem storila. Pozabite, prosim!"

Katra je zamahnila z roko in dejala:

"Tako, torej žal ti je?" In za hip so obstale njene oči na Anici. In Anica se je zbegala. Razumela je taščo. "Praviš, da ti je žal. Toda tega ti jaz ne verujem. Ti mi ne odpustiš nikoli, kakor ne morem ljubiti jaz tebe. Kaj hočeš? Mej nama ni mogot mir. Ne hlini sebi in Juriju. Saj je vse zaman!"

V Anici je prikipela bolest do vrha. Toda tašče odgovoriti ni

mogla več. Zato se je obrnila k moži:

"Juri," je zaklicala, "prosim te, reci ji, reci, naj pokaže vsaj malo srca!"

"Koliko si ga pokazala ti!" je viknila tedaj Katra in se dvignila.

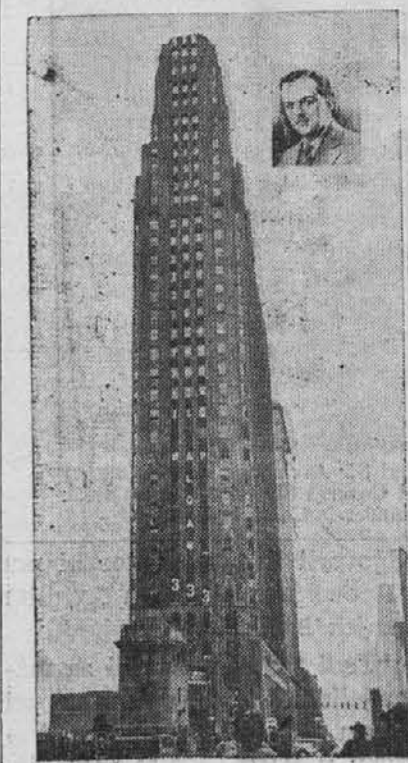
Anica je zatrepetala čudne bojzani in zastrmela s širokimi očmi v taščo.

"O srcu govori," je govorila Katra, "pa ga sama nima. No, koliko srca si ti pokazala do moža, katerega si sinoči zapustila, koliko? Tožit," se je rogala v isti sapi tašča, "seveda, tožit je šla. Ko bi le ne vedeli komu! Ko bi le ne vedeli, kdo



Na sliki je devet ameriških generalov, ki poveljujejo našim četam v Panami in drugod na Karibskem morju.

BUILDING THERMOMETER HELPS PUT BOND DRIVE OVER THE TOP



CHICAGO, ILL.—How this city was doing in its most recent War Bond Drive was easy for Mr. and Mrs. Chicago to see when the "333" North Michigan Avenue Building turned itself into a war bond thermometer. Ideal for the purpose because its north side is a tower, slender shaft that faces straight down the center of Michigan Boulevard, the building registered mounting sales by applying red paint to 122 of its northern windows. The project was supervised by Herman W. Carlson (inset), building manager, and involved the consent of 34 different firms which were obliged to continue work behind the "red black-out."

možla več. Zato se je obrnila k moži:

"Juri," je zaklicala, "prosim te, reci ji, reci, naj pokaže vsaj malo srca!"

"Koliko si ga pokazala ti!" je viknila tedaj Katra in se dvignila.

Anica je zatrepetala čudne bojzani in zastrmela s širokimi očmi v taščo.

"O srcu govori," je govorila Katra, "pa ga sama nima. No, koliko srca si ti pokazala do moža, katerega si sinoči zapustila, koliko? Tožit," se je rogala v isti sapi tašča, "seveda, tožit je šla. Ko bi le ne vedeli komu! Ko bi le ne vedeli, kdo

te je vrnil. Pa pride in se še lepo dela, kakor svetnica."

Po vsem telesu drhteča je poslušala Anica taščo; čutila je, da je brez vse moči, in iskala je, opore in se lovila za rob postelje. Z groznim strahom je gledala Juriju v obraz, ki mu je od strasti drhtel. Tedaj je Anica razumela vse: Saj je vse preč, če že tako mislijo o meni, potem je vse preč. In skoro zamajala se je:

"Res je," je bledla, "brez srca sem, hinavka! Juri, le poslušaj jo, verjemi ji!"

"Ali moreš tajiti, da nisi bila z Lipetom?" je zaklicala Katra. "Ali moreš tajiti?"

"Ne tajim!" je odjeknila Anica, "zakaj bi tajila!" Videla je tedaj Anica, da moč nemirno grabi z roko za odejo.

"Torej ne tajiš!" je nadaljevala Katra. "Povej, no, potem se to, kako da nisi ostala pri njem. Zakaj si se sploh vrnila? Povej no!"

Anica je z blaznim smehom motrila taščo. Da je čutila vsaj nekaj moči, bi se bila vrgla na njo. Tako pa je ginila v groznem strahu motreča bolj in bolj nemirno lice moža. Toda niti z eno besedo ji ni prišel na pomoč, in Anica je mislila: "Obsodil me je, za nezvesto me ima!" In neznosna bolečina ji je stisnila srce.

"Obsodil me je, za nezvesto me ima!" In neznosna bolečina ji je stisnila srce.

"Obsodil me je, za nezvesto me ima!" In neznosna bolečina ji je stisnila srce.

"Obsodil me je, za nezvesto me ima!" In neznosna bolečina ji je stisnila srce.

"Obsodil me je, za nezvesto me ima!" In neznosna bolečina ji je stisnila srce.

"Obsodil me je, za nezvesto me ima!" In neznosna bolečina ji je stisnila srce.

"Obsodil me je, za nezvesto me ima!" In neznosna bolečina ji je stisnila srce.

"Obsodil me je, za nezvesto me ima!" In neznosna bolečina ji je stisnila srce.

"Obsodil me je, za nezvesto me ima!" In neznosna bolečina ji je stisnila srce.

"Obsodil me je, za nezvesto me ima!" In neznosna bolečina ji je stisnila srce.

"Obsodil me je, za nezvesto me ima!" In neznosna bolečina ji je stisnila srce.

"Obsodil me je, za nezvesto me ima!" In neznosna bolečina ji je stisnila srce.

"Obsodil me je, za nezvesto me ima!" In neznosna bolečina ji je stisnila srce.

"Obsodil me je, za nezvesto me ima!" In neznosna bolečina ji je stisnila srce.

"Obsodil me je, za nezvesto me ima!" In neznosna bolečina ji je stisnila srce.

"Obsodil me je, za nezvesto me ima!" In neznosna bolečina ji je stisnila srce.

"Obsodil me je, za nezvesto me ima!" In neznosna bolečina ji je stisnila srce.

"Obsodil me je, za nezvesto me ima!" In neznosna bolečina ji je stisnila srce.

"Obsodil me je, za nezvesto me ima!" In neznosna bolečina ji je stisnila srce.

"Obsodil me je, za nezvesto me ima!" In neznosna bolečina ji je stisnila srce.

"Obsodil me je, za nezvesto me ima!" In neznosna bolečina ji je stisnila srce.

"Obsodil me je, za nezvesto me ima!" In neznosna bolečina ji je stisnila srce.

"Obsodil me je, za nezvesto me ima!" In neznosna bolečina ji je stisnila srce.

"Obsodil me je, za nezvesto me ima!" In neznosna bolečina ji je stisnila srce.

150,000 Slovencev, dočim so jih vrgli v zapore ali poslali na prisilno delo približno 20,000. Svoje domove je zapustila 40,000 Slovencev, ki so zbežali. Nemci sami priznavajo, da so jih ustrelili do meseca avgusta 1942 nič manj kot 1973.

V svojem stremeljenju, da germanizirajo od Nemcev okupirani del Slovenije, so nemške oblasti odvzele Slovincem vse pravice in uničile vse slovenske narodne spomenike.

(Italijani so v Ljubljani porušili tudi spomenik kralja Petra, katerega je izklesal slavni kipar Ivan Meštrovič.) Slovenska dekleta so deportirali v zloglasne hiše za nemške oficirje in vojake.

Prebivalstvo od Italijanov okupiranega dela se je zmanjšalo za 45,000 oseb, od katerih jih je bilo 30,000 deportiranih. 821 talev in 658 takozvanih 'komunistov' je bilo ustreljenih.

Tudi usoda onih 100,000 Slovencev, ki so padli v pest Madžarom, je podobna. Tisoč članov obrtnih in izobraženih slojev je bilo deportiranih v notranjost Madžarske, dočim je madžarska aristokracija zopet prevzela vse one latifundije, katere je bila Jugoslavija s svojo agrarno reformo razdelila med kmečko prebivalstvo.

Kljub strašnemu terorizmu pa imajo slovenski gerilci še vedno v rokah kontrolo nad raz-

ličnimi predeli v okrajih Novo mesto, Kočevje in Ilirska Bistrica. Ti podatki veljajo za pretekli mesec marec.

"Kralj Hrvaške," ki še nikdar ni bil na hrvaških tleh, je zopet odklonil ponudbo, da pride v svoje kraljestvo na kronanje.

Italijanski vojvoda Aimone Spoleto je postal "vladar" v italijanskem carstvu leta 1941 v mesecu juniju, ko je bila Hrvaška spremenjena v marijnetno državo.

Nedavno je prispel v Italijo novi hrvaški poslanik, dr. Nikšić, ki je po svojem prihodu v Rim informiral vojvodo Aimone, da je nujna želja Ante Pavelića, marionetnega predsednika Hrvaške, da se vojvoda poda na Hrvaško na kronanje. To je edino, kar bi moglo pomiriti notrajne spore, je dejal Nikšić.

Aimone, ki si dozdaj še ni upal prekorati hrvaške meje, je odgovoril, da mu je trenutno nemogoče sprejeti hrvaško krono, kajti svečanost kronanja bi morala biti izvršena le v prisotnosti in s pomočjo hrvaškega kardinala.

Ker pa zaenkrat ni nobenih izglelov na to, da bi mogel biti zdaj imenovan kardinal na Hrvaškem, ko vendar papež še vedno priznava kralja Petra in njegovo vladno v izgnanstvu, je vojvoda Aimone odklonil Pavelićevo povabilo.

Ustanovljeno 1908

ZAVAROVALNINO VSEH VRST VAM TOČNO PRESKRBI

Haffner Insurance Agency

6106 St. Clair Ave.

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

RE-NU AUTO BODY CO.

982 East 152nd St.

Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.

Popravljamo body in fenderje. — Welding!

J. POZNIK — M. ZEŁODEC

GLENNVILLE 3830

ELYRIA AUTO REPAIR AND WELDING

Towing, Parts, Batteries, Painting Body Fenders

6815—31 SUPERIOR AVE.

ENDICOTT 9361

Moderna slovenska popravilnica

PRODAJAMO TUDI NOVE WILLYS AVTOMOBILE IN TRUKE

E. 61st St. Garage

Frank Rich, lastnik.

Se priporočamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

GOSTILNA

Frank Mihčič Cafe

7114 St. Clair Ave.

DOBRO PIVO, ŽGANJE IN PRIGRIZEK

ENDICOTT 9359

KO ZAZELITE KOZAREC

dobre pive, vina ali žganja, obiščite

Louis Seme Cafe

6507 St. Clair Ave.,

Za privatne zabave pokličite EN. 9026

Odprto do 2:30 ure zjutraj.

RUDY BOŽEGLAV

WINERY

6010 ST. CLAIR AVE.

Najfinjša vina, domačega izdelka, dobite na kozarec ali v večji količini za na dom.

Postrežemo tudi z okusnim prigrizkom.

Se priporočamo!

OGLAŠAJTE V —

"ENAKOPRAVNOSTI"

ZAVESE

Tu si lahko izberete kakor-šnekoli vrste zaves, katerih imamo v zalogi nad 300 različnih vzorcev.

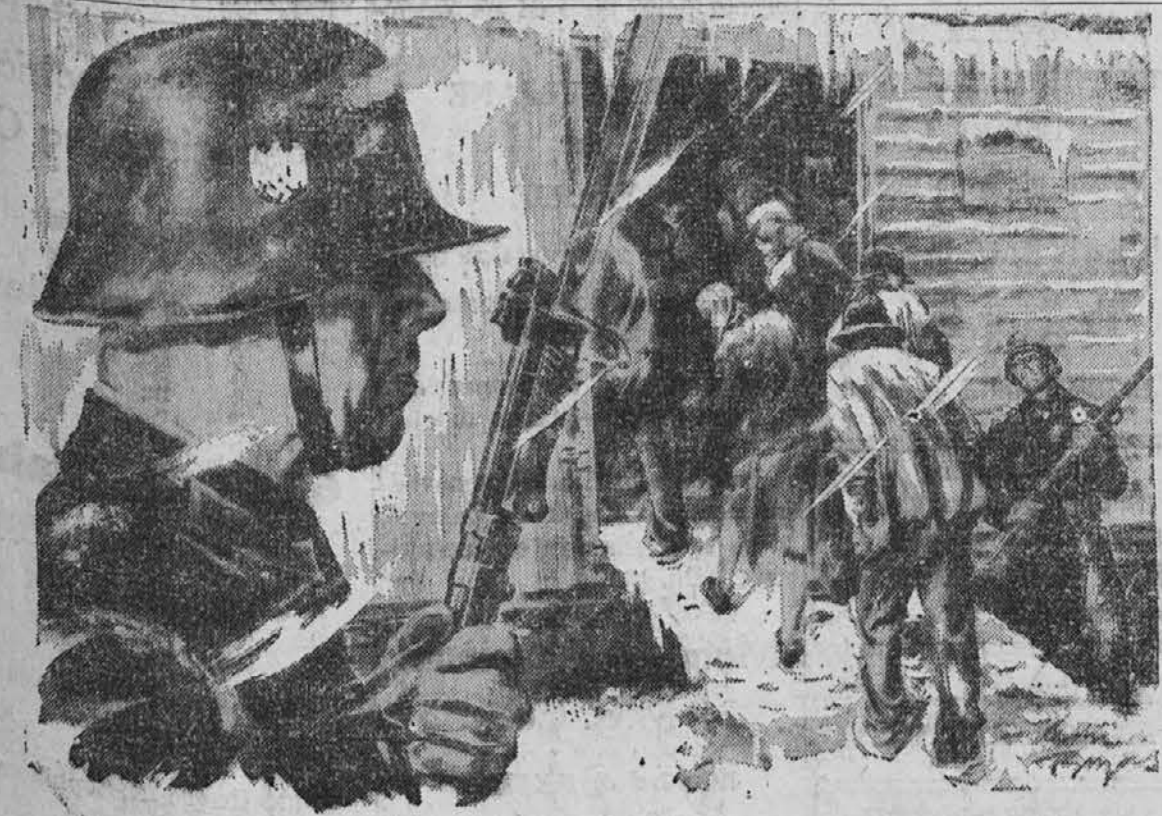
ZA POPRAVILA NE RAČUNAMO

Odprto ob večerih do 9. ure

Parkwood Home Furnishings

7110 St. Clair Ave. ENDICOTT 0511

Vprašajte za Jennie Hrovat



No second chance...no other choice

FOR THOSE who fall and freeze on the lime-covered floors of the cattle cars that carry them to German labor camps—there is no other choice.

For the little children of Tepelini and Salonika and Athens who wait with swollen stomachs for the food ship that never arrives, there is nothing else to do—but wait.

For the Russian peasant with no choice but to burn his home before the Nazis reached it; for the Chinese of Nanking who suffered the terrorism of the Japs; for all of those in nameless graves and numberless cells—for all of them—there was no second chance, no other choice.

But for you—a choice still remains. For you—among all the peoples of the world, the road to freedom is still clear.

Never before have we been able to measure the price of freedom for ourselves and our children in such tangible terms. Will you help to keep the road to freedom open? Will you invest—all you can—in War Bonds?

It's not so much to ask. Many of us are making more money than we have for years. The things we'd like to buy with that money are scarce—or unavailable. So, we're asked to loan money at good interest—\$4 for every \$3 when the Bonds mature. Money to help pay for the war—keep prices down—provide peacetime jobs and peacetime goods and a generally decent world for all of us when the war is won.

Chances are you're already in the Payroll Savings Plan—buying War Bonds—doing your bit. But don't stop there. Raise your sights. Do your best!

YOU'VE DONE YOUR BIT — NOW DO YOUR BEST

BOOST YOUR BOND BUYING THROUGH THE PAYROLL SAVINGS PLAN

This space is a contribution to America's all-out war effort by

Enakopravnost

PUSTOLOVŠČINE
DOBREGA VOJAKA
ŠVEJKA
V SVETOVNI VOJNI
JAROSLAV HAŠEK

(Nadaljevanje)
Ko sta odhajala, ju je nadporočnik še ustavil med dvermi, in zroč v prestrašeno Balounovo obličje, je vzkliknil zmago-slavno: "To si si skuhal, Baloun. Dober tek želim! A če mi napraviš kaj takega še enkrat, te pošljem brez milosti pred vojno sodišče."

Ko se je vrnil Vanjek in javil, da je Baloun že privezan, je rekel Lukaš: "Saj me poznate, Vanjek, da nerad delam take reči, a ne morem si pomagati. Okoli sebe nočem imeti podlega človeka, in drugič ima ta okolnost, da je Baloun privezan, za vse moštvo velik moralen in psihološki pomen. Ta sodrga počenja v zadnjem času, odkar so v maršbataljonu in vedo, da odrinejo jutri ali pojutrišnjem, kar se ji poljubi. To je enajsta kompanija, ki sem jo podeloval. Kaj morem napraviti iz nje? Kako se bo vedla v resničnem boju?"

Nadporočnik je sklenil roke, napravil mučniški obraz in povesil konec nosu.

"Nič ne skrbite, gospod nadporočnik," ga je izkušal pomiriti računski narednik Vanjek. "Bil sem že pri treh marškompanijah... vsako so nam raztepli z vsem bataljonom vred, a šli smo se znova formirati. In vse kompanije so bile ena kakor druga in nobena ne bo las boljša, kakor vaša, gospod nadporočnik. Najslabša je bila deveta, ki je potegnila s seboj v zajetje vse šarže s komandantom vred. Mene je rešilo samo to, da sem bil odšel k trenu fasat za kompanijo rum in vino ter so opravi brez mene."

"Ali veste, gospod obrlahtant," je rekel narednik, zapu-no mežikajoč, "da postane ba-je gospod stotnik Sagner bata-ljonskomandant našega maršba-taljona? — Najprej, kakor je pravil štabfeldvebelj Hegner, se je mislilo, da boste vi, ker ste najstarejši oficir pri nas, ba-taljonskomandant, a potem je ba-je prišlo od divizije, da je ime-novan gospod stotnik Sagner."

Nadporočnik Lukaš se je ugriznil v ustnico in si prižgal cigareto. Vedel je o tem in bil prepričan, da se mu godi krivi-ca. Stotnik Sagner ga je pre-skočil še dvakrat, a zdaj ni re- kel nič drugega kakor:

"Dajte mi mir z gospodom stotnikom Sagnerjem! Jaz vse to že vem, a nikar ne mislite, da boste zopet kje pri trenu fasali rum in vino, kadar bo šturn in gefecht! Kdor pogleda vaš rde-či nos, takoj ve, koga ima pred seboj."

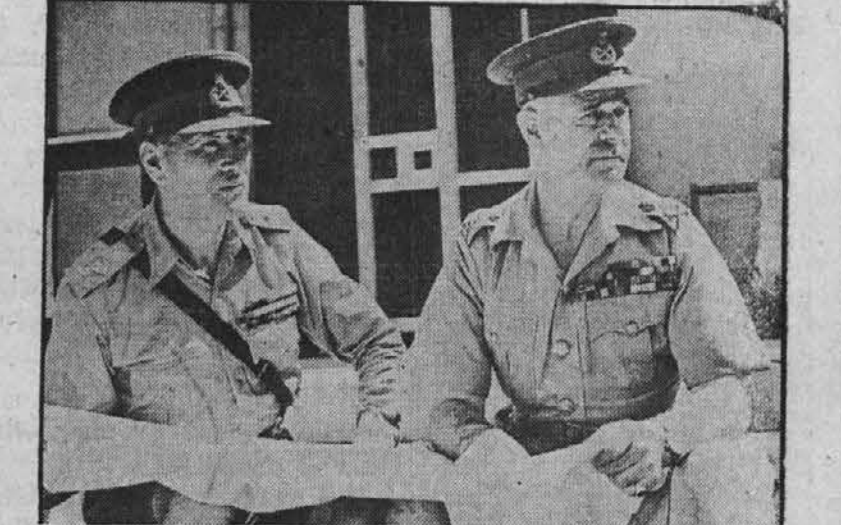
"To je s Karpatov, gospod obrlahtant; tam smo morali pi-ti. Meneža je prihajala k nam navzgor mrzla, zakope smo imeli v snegu, a ognja nismo smeli delati... tak nas je držal le še rum. Če bi ne bilo mene, bi bilo pri nas kakor pri drugih kompanijah, kjer niso imeli ru-ma in so ljudje zmrzovali. Rum je na bojišču neobhodno potreb-na reč, kakor vino. Pol šale vina in četrt litra ruma daje moštvu, in borilo se bo z vsa-komur... Kakšna govedina pa spet trka? Ali ne znate brati na

Nov znak armadne zračne sile



Na letalu je naslikan nov znak armadne zračne sile: bela zvezda na modrem polju.

BRITAIN'S NEW COMMAND IN INDIA



LONDON—Photo shows Field Marshal Sir Archibald Wavell (right) who is the new Viceroy of India and General Sir Claude Auchinleck who has succeeded Wavell as Commander-in-Chief in India.

se moram precej zglašiti pri odgovoril švejk, kakor bi mu vas, gospod obrlahtant, kot or-donanc. In naročil mi je, naj vam naznam, da morate ne-mudoma k njemu zavoljo marš-kompanije. Od takrat pa je že pol ure, ali gospod obrst ni ve-del, da me bodo vlekli še v kancelijo in da bom sedel tam nad četrto ure..."

Nadporočnik se je naglo oblekel in dejal: "Pa ste me spravili spet na noge, švejk!" Rekel je to s tako obupanim glasom, da ga je švejk poizkušal potolažiti s prijateljsko besedo, katero je zaklical, ko je nadporočnik že treščil dveri za seboj:

"Gospod obrst že počaka, saj itak nima nič dela!"

Takoj nato se je vrnil v pi-sarno računski narednik. Švejk je sedel na stolu in kuril v ma-li železni peči na ta način, da je metal koščke premoga skozi odprta vrata. Pečica se je di-mila in je smrdela, a švejk se je zabaval dalje, ne da bi se zmenil za Vanjka, ki je nekaj časa opazoval švejka; potem pa je sunil v vrata pečice in rekel švejk, naj se spravi odtod.

"Gospod rečunugsfeldvebelj," je dejal mirno švejk, "dovo-ljujem si vam naznamiti, da se vašemu povelju ne morem po-keriti pri svoji najboljši volji, ker sem tukaj po višji naredbi. Jaz sem namreč tukaj ordonanc. Gospod obrst Schröder me je pridelil enajsti marškompaniji h gospodu nadporočniku Luka-su, pri katerem sem bil za puc-fleka. Zaradi svoje prirojene in-teligenca sem bil povišan za or-donanc. Midva z gospodom obr-lajhtantom sva že stara znanc-a. Kaj pa ste bili vi v civilu, gospod rečunugsfeldvebelj?"

Vanjek je bil po familijarnem, domačem tonu dobrega vojaka švejka tako presenečen, da je brez ozira na svoje dostojan-stvo, ki ga je pred vojaki kom-panije jako rad dokazoval, zdaj

poiščite kakęga četovodjo, mor-da Fuchsa, in recite mu, naj zbere nemudoma deset mož in naj gre v magacin, fasat kon-serve. Ponovite, kaj imate sto-riti!"

"Z desetimi možmi v gomazin fasat konzerve za kompanijo."

"Dobro! Končno niste več be-dasti. Jaz bom medtem telefo-niral Vanjku, naj gre tudi v magacin. Ako pa bi se medtem vrnil v barako, naj pusti vse in teče laufsrit v skladišče! In zdaj obesite slušalo."

(Dalje prihodnjiki)

Mali oglasi

Hiše naprodaj

za dve družini, 4 sobe spodaj, 4 zgoraj, 2 forneza, 2 garaže, na Westropp, blizu East 140 ce-ste.

Za eno družino — 6 sob, v lepi okolici na Grovewood Ave. Cena \$5,300.

Za podrobnosti pokličite KENmore 3662
JOHN ROŽANC
15216 LUCKNOW AVE.

Proda se

hišo za eno družino, — 6 sob, kopalnica, dvojna garaža, veli-ka lota. — Več se poizve pri lastniku na 20112 Lindberg, Euclid, Ohio.

Prijatelj's Lekarna

ST. CLAIR AVE. VOGAL E. 68 ST.
PRESCRIPTION SPECIALISTS
ENDicott 4212
Zastoj pripravljen na dom

Strojni operatorji

tudi učenci za
DRILL PRESS
SCREW MACHINES
POTTER JOHNSTON
LOW SWING LATHE
ARC WELDERS
PUNCH PRESS OPERATORJI
TEŽAKI

Visoka plača na uro
The Cleveland Tractor Co.
19300 Euclid Ave.

SOUND SYSTEM
INDOOR OR OUTDOOR
Posebni popust za društva
B. J. Radio Service
1363 E. 45 St. — HEnd. 3028

OGLAŠAJTE V —
"ENAKOPRAVNOSTI"

FANTJE IN MOŽJE!
V naši trgovini dobite vedno naj-boljšo spodnje perilo, srajce, kravate, klobuke in druge stvari.
IZDELJUJEMO OBLEKO PO MERI
JOHN MOČNIK
772 East 185th St.

OGLAŠAJTE V —
"ENAKOPRAVNOSTI"

For a Better Day
U.S. WAR BONDS

In Norway the ministers' sala-ries are controlled by quising's De-partment of Church and Education. Most of the clergymen have re-fused to accept their salaries and so the pulpits are mostly empty



and the pastors are hard pressed to obtain even a meager livelihood. Their old parishoners are forbidden to help them.
Make certain to keep your own freedom of worship here in Amer-ica by keeping dictators from our shores.
Work hard to win the war and buy War Bonds to the limit of your ability.
WSS 7441 M. S. Treasury Dept.

Mali oglasi

Moncrief
Fornizi na vroč zrak
Dajte vaš MONCRIEF
forniz popraviti s pristnimi Moncrief komadi
Pri MONCRIEF agentu
THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

TOVARNIŠKO DELO

100% obrambna tovarna
Izkušnja ni potrebna
Plača na uro, poleg "overtime"
Če ste sedaj zaposleni pri ob-rambnem delu, morate predlo-žiti izjavo, da lahko sprejmete drugo delo.

The Draper Mfg. Co.
E. 91 St. in Crane
1 blok južno od Union Ave.

DOMOVI ZA DELAVCE

6 sobna hiša za eno družino, od Grovewood \$5,200
8 sobna hiša za eno družino, E. 99 in St. Clair \$5,500
6 sobna hiša za eno družino, blizu Bratenahl \$6,300
6 sobna hiša za eno družino, blizu E. 152 St. \$4,800
Hiša za 2 družini, 4 sobe zgo-raj, 4 sobe spodaj
Nova zidana hiša za 2 družini, 5 sob vsako \$12,000
Hiša za 4 družine, 4 sobe in kopalnica za vsako sta-novanje, 4 fornezi, velika lota in garaže \$7,500

Strainic Realty Co.

15607 Waterloo Road
IV. 6561 KE. 4120
Išče se zemljiškega prodajalca

Zavarovalnino

proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd.
preskrbi
JANKO N. ROGELJ
6208 SCHADE AVE.
POKLIČITE:
ENDicott 0718

MONARCH ALUMINUM MFG. CO.

sedaj vrši nujno vojno produk-cijsko delo, ter ima na razpo-lago več del za

NEDRŽAVLJANE

kot LIVARJE
in učence za livarska dela
(Naučite se dobre stroke po visoki plači)
Plača na uro; od komada, in "overtime."—Stalno delo.

Izvrstna prilika za nenavad-no dober dohodek za delavce, ki se sedaj nahajajo v ne-nuj-nem delu.

Monarch Aluminum Mfg. Co.

W. 93rd & DETROIT

OGLAŠAJTE V —
"ENAKOPRAVNOSTI"

Gramofonske plošče

slovenske, hrvatske, angleške, vseh vrst. Naša trgovina je od-prta vsaki dan od 12. do 8. ure zvečer. Zaprta je ves dan ob ponedeljkih in sredah.

NORTHEAST SALES & SERVICE CO.
Jerry Bohinc
819 E. 185 St.

CONSTIPATED?

Don't Force! Don't Strain—
Thus Risking Hemorrhoids
TRY THIS FOR 5 DAYS
Here's one right and proper way to moist-en hard dry passages and obtain more gen-tle "easy" movements. Every morning for 5 days, 15 minutes before breakfast, drink a glass of hot water to which one teaspoon-ful of Kruschen's Salts has been added. While you are eating breakfast the hot water and Kruschen will be feeding moisture to those hard, dry passages. They become soft, moist, easier to expel. No need to strain and thus risk painful rectal irritation. Usual-ly within 30 minutes wastes are expelled smoothly and gently. You feel gloriously fresh again. Be sure to follow the simple easy directions. Don't delay—you can get Kruschen Salts at any drug store.

Mali oglasi

ZAVAROVALNINO
za hiše, pohištvo in avtomobile vam preskrbi
MIHALJEVIĆ BROS.
6424 St. Clair Ave.
Zavarovalnina na pohištvo za višjo \$1000 vas stane le \$5.00 za tri leta.

Starejši moški

dobi službo, da bi oskrbovali privatno lastovane konje; ubo-bno stanovanje, dobra hrana in dobra plača. Pokličite INde-pendence 4331.

Ženska

bi rada dobila v najem oprem-ljeno sobo, kjer bi imela tudi priliko skuhati si v kuhinji ob-ed na dan. Kdor ima za obo- dati, naj pusti naslov v uradni-tega lista.

ŽENSKÉ MOŠKI

za važno industrijo
Splošna tovarniška dela
Sihti se menjajo; nič ob nedeljah.
Plača od ure

Arcrods Corp.

4437 E. 49 MI-8790
Južno od Harvard Ave.
Zglasite v delovnik 10. dop. do 5. pop.

Išče se žensko

za splošna hišna dela, po 8 ur na dan. Zglasite se na 923 18th Ave., zgoraj, med Ansel Rd. in E. 79 St.

Oskrbnik

ki se zastopi na sistem za gre-tje (heating system), dobi do-bro delo. Plača \$40 tedensko. Zglasite se po 6. uri zvečer v YALE THEATRE, 8105 St. Clair Ave.

Reliance Electric and Engineering Co.

je otvorilo podružnico
urada za uposlitev na

6413 St. Clair Ave.

v Slov. nar. domu.

Potrebuje se moške in ženske vojne delavce.

Pomenite se zastopnikom

Reliance trvdke,
MR. G. W. LYNCH,
med 8. uro jutraj in popoldne

Išče se

žensko ali dekle, ki bi pomagala z hišnim delom ob ponedeljkih celi dan in v soboto celi dan ali par ur. — Dobra plača. — Po-ključite KENmore 3492.

UČITE SE SLOVENŠČINE ANGLEŠČINE

s pomočjo Dr. Kernove knjige Angleško-slovensko berilo

English-Slovene Reader

Cena \$2.00

Oglašajte v

Enakopravnosti

ALI JE TREBA VAŠO STREHO NANOVO POKRITI?
Naša trdka je poznana kot ena najboljših v tem oziru, in delo, ki ga izvršimo je prvotno in zadovoljivo v vsakem oziru.
POPRAVLJAMO FORNEZE IN VRŠIMO KLEPARSKA DELA
POKLIČITE NAS, ČE RABITE NOVO STREHO, DALI VAM BOMO PRORACUN BREZPLACNO
Universal Roofing Service
1515 ST. CLAIR AVENUE
Tel.: CH. 8376-8377 — OB VECERIH: ME. 4767

ZA VSAK SLUČAJ IN ZA VSAK ČAS

In tudi za vsako razdaljo, je vsem na razpolago naša ambulanca, ki je izjemno samo za bolniško po-strežbo.



A. Grdina in Sinovi
1053 E. 62nd STREET
HEnderson 2088 Cleveland, Ohio